

Скупштина
Српског народног вијећа

МАЈ 1848. - МАЈ 2008.

ИЗЈАВА ВЕЛИКЕ СКУПШТИНЕ СРПСКОГ НАРОДНОГ ВИЈЕЋА

Ми, вијећници Српског народног вијећа, изабрани на изборима за мањинска вијећа у јуну 2007, први пута окупљени на Великој скупштини, са пуном свијешћу о традицији самоуправе Срба на простору Хрватске и са пуном свијешћу о својој одговорности, која произлази из Устава и Уставног закона о правима националних мањина, усвајамо ову Изјаву у најбољој вјери да ћемо тиме унаприједити свој положај, допринијети опћем бољитку Републике Хрватске и њезиним бољим односима са Републиком Србијом те њиховој заједничкој европској перспективи.

I Отклањање посљедица рата прва је од наших обавеза, коју не смијемо, не можемо и нећемо преносити ни на кога другога, посебно не на оне који долазе послје нас. Још увијек бројне избјеглице, наши сународњаци, очекују од нас да им омогућимо повратак: наставимо с програмом обнове, убрзамо повратак станова кроз програме стамбеног збрињавања, ријешимо признавање њихових статусних права (признавање радног стажа и мировина).

Посебно нам је стало да се ријеша питање одговорности за ратне злочине и да они који су их починили за то буду кажњени, а сви они који нису ни криви ни одговорни, да живе као слободни људи, без страха од прогона, могућих листа, и да то вриједи једнако за све, без обзира на националност и на ратну страну.

Питање несталих и питање цивилних жртава српске националности, мора добити једнак одговор као и питање несталих и цивилних жртава грађана хрватске националности.

II Одрживи повратак избјеглица није могућ без посебних државних мјера за развој повратничких средина. Договор између коалицијских партнера у садашњој Влади о развојним мјерама на подручјима повратка може бити добра основа за промјену садашњег незадовољавајућег стања. Предлажемо да се та основа појача и да у духу нових политичких односа Република Хрватска и Република Србија заједничким напорима и средствима допринесу бржем стварању увјета како за повратак тако и за квалитетнији живот свих становника ратом погођених простора. Такођер предлажемо да се убрза формирање развојних институција наше заједнице у Републици Хрватској, неопходних финансијских институција те задругарства, обитељских господарстава, малог подузетништва, обитељског туризма.

Запошљавање и једнаке шансе припадника наше заједнице у државним и јавним службама најозбиљнији су тест стварних досега у остваривању мањинских права. Нажалост, као ни у подручју развоја, ни овдје не можемо бити задовољни. Врата која воде до радних мјеста у правосуђу и државној управи, у полицији, у школама и вртићима, у болницама и другим јавним институцијама још увијек остају затворена за кандидате српске националности. И нама који имамо одговорност да на опћинској, градској и жупанијској разини бринемо о провођењу Уставног закона и Влади која треба створити претпоставке за отварање поглавља о правосуђу и владавини права у преговорима са Европском унијом ово је најпреча и најозбиљнија задаћа у садашњој фази остваривања мањинске политике.

III Укупно побољшање положаја наших мањинских вијећа, рјешавање њихових финансијских, радних и статусних проблема, ми овдје окупљени вијећници сматрамо предувјетом за обављање својих дужности прописаних Уставним законом. Рјешење положаја Српског народног вијећа као националне координације, тако да оно буде прихваћено као институција мањинске самоуправе *суи генерис*, такођер сматрамо предувјетом за ваљано функционирање свих наших вијећа и практикурање наше мањинске политике.

Ми окупљени вијећници подржавамо захтјев заступника Самосталне демократске српске странке и заступника других националних мањина да се у наредној години дана реформира начин бирања мањинских представника за Хрватски сабор. Сматрамо да је неопходно да се превлада садашња пракса изборне гетоизације и својеврсне сегрегације наших бирача. Очекујемо да ће бирачи српске националности бити изједначени са бирачима припадницима већинског народа. Очекујемо такођер да ће израчун вриједности мандата бити такав да досадашње право на најмање три мандата не може бити доведено у питање.

IV У сфери нашег мањинског образовања неопходно је очувати рјешења и искуства развијена у источној Славонији током мирне реинтеграције, те их примијенити и у другим дијеловима Хрватске, свугдје гдје за то постоје адекватне претпоставке.

Потребно је пронаћи пут за приближавање и интеграцију наших мањинских образовних садржаја са националним образовним садржајима и тако омогућити да се о значајним личностима, догађајима и дјелима наше повијести, културе и умјетности подучава у заједничким програмима. Нелогично је и за нас неприхватљиво да се о хрватској политичкој повијести, посебно модерној, говори без истицања доприноса представника Срба. Једнако је нелогично и неприродно да се о антифашизму у Хрватској говори без истицања важне улоге које су у њему имали Срби. Као што смо били и као што јесмо дио хрватске повијести и дио хрватског друштва, ми очекујемо да то буде видљиво и у школским програмима, и у споменичкој баштини и у обиљежјима важним за наше укупно друштвено сјећање.

У мјестима у којима према Уставном закону имамо право на двојезичност и двописменост, наша вијећа, у сурадњи са опћинским и градским властима, требају иницирати и статутима регулирати да се уз хрватски језик и латинично писмо на службеним натписима користи и српски језик и ћирилично писмо.

V Односи између Републике Хрватске и Републике Србије те њихов скори, заједнички европски савез од посебног су интереса за Србе у Хрватској. Сваки нови корак у унапређењу међусобних односа, у привреди, у култури или у политици, уједно је и допринос нашем бољем положају и бољој атмосфери за остваривање наших права. Зато подржавамо сваки онај напор, и на хрватској и на српској страни, који доприноси артикулирању и примјени нових политичких односа између Хрватске и Србије, Хрвата и Срба. Мислимо да је дошло вријеме да се представници двију држава и двају народа ослоне на најбоље и провјерене традиције те да се окрену према ономе према чему су се усмјерили и народи који су имали и имају мање заједничког него што имају Хрвати и Срби.

Ми окупљени вијећници Српског народног вијећа обавезујемо се да ћемо и сами доприносити да што прије и на што је могуће више мјеста политика конфронтације и удаљавања буде замијењена политиком сурадње и приближавања.